

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ
DERGİSİ

Journal of Sakarya University
Faculty of Theology

ISSN: 2146-9806
e-ISSN: 1304-6535

Cilt/Volume: 22 | Sayı/Issue: 41 | Yıl/Year: 2020 (Haziran/June)

Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi,
uluslararası hakemli bir dergidir.

Yılda iki sayı olarak yayımlanır. Yazıların bilimsel ve hukuki sorumluluğu
yazarlarına aittir.

Bu kitabın yayın hakları

Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne aittir.

5846 ve 2936 sayılı fikir ve sanat eserleri yasası hükümleri gereğince

"Bu kitap hiçbir yöntemle çoğaltılamaz. Resim, şekil, şema, grafik ve
herhangi bir bölümü dekanlığın izni olmadan kopya edilemez."

Her hakkı Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne aittir.

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ	JOURNAL OF SAKARYA UNIVERSITY FACULTY OF THEOLOGY
Cilt: 22 Sayı: 41 Yıl: 2020 (Haziran)	Volume: 22 Issue: 41 Year: 2020 (June)
ISSN: 2146-9806 e-ISSN: 1304-6535	
<p>Sahibi/Owner on behalf of Theology Faculty Prof. Dr. Ahmet BOSTANCI Editör/Editor in chief Dr. Öğr. Üyesi Emrah KAYA Sayı Editörleri/Issue Editors Dr. Öğr. Üyesi Habib KARTALOĞLU Arş. Gör. Furkan Ramazan ÖĞE Editör Yardımcısı/Editorial Assistants Dr. Öğr. Üyesi M. Mücahid DÜNDAR Dr. Öğr. Üyesi Habib KARTALOĞLU Dil Editörü/Language Editor Arş. Gör. Dr. Esra AKAY DAÇ Yazı Takip/Secretary Arş. Gör. Ayşe KAYA Arş. Gör. Ravza AYDIN İç Tasarım/Design Arş. Gör. Betül ELMACI ÇETİN Arş. Gör. Furkan Ramazan ÖĞE Web Sayfası Sorumlusu Arş. Gör. Yunus KAYMAZ</p> <p>Baskı Yeri ve Tarihi/Publication Place and Date Sakarya 2020 Baskı/Printing Sakarya Gelişim Ofset Tanıtım Matbaa Yayın Reklam Tic. ve San. Ltd. Şti. A. Menderes Cad. No: 22/A Yenice Cami Adapazarı Tel: 0264 273 52 53 – Faks: 0264 281 73 00 Yazışma Adresi/Corresponding Adress Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Esentepe Kampüsü 54000 Serdivan/Sakarya Tel: +90 (264) 295 67 30 Faks: +90 (264) 295 67 36 web sayfası / web page http://dergipark.gov.tr/sakaifd e- posta / e-mail: sauifd@sakarya.edu.tr</p>	<p>Yayın Kurulu / Editorial Board Prof. Dr. Bilal GÖKKIR (İstanbul Üniversitesi) Prof. Dr. Erdiç AHATLI (Sakarya Üniversitesi) Prof. Dr. Kemal BATAK (Sakarya Üniversitesi) Dr. Öğr. Üyesi İhsan KAHVECİ (İbn Haldun Üniversitesi) Dr. Öğr. Üyesi Merve ÖZAYKAL (İstanbul Üniversitesi)</p> <p>Danışma Kurulu / Advisory Board Prof. Dr. Abdullah AYDINLI (Sakarya Üniversitesi) Prof. Dr. Ahmet YAMAN (Konya Necmettin Erbakan Üni.) Prof. Dr. Ali DURUSOY (Marmara Üniversitesi) Prof. Dr. Alim YILDIZ (Cumhuriyet Üniversitesi) Prof. Dr. Bilal KEMİKLİ (Uludağ Üniversitesi) Prof. Dr. Bülent UÇAR (Osnabrück Üniversitesi) Prof. Dr. Dilaver GÜRER (Selçuk Üniversitesi) Prof. Dr. Fuat AYDIN (Sakarya Üniversitesi) Prof. Dr. George TAYLOR (Pittsburgh School) Prof. Dr. Hacı Mehmet GÜNAY (Sakarya Üniversitesi) Prof. Dr. İlhan KUTLUER (Marmara Üniversitesi) Prof. Dr. Levent ÖZTÜRK (Sakarya Üniversitesi) Prof. Dr. Mehmet ATALAN (Kastamonu Üniversitesi) Prof. Dr. Muammer İSKENDEROĞLU (Rize RTE Üni.) Prof. Dr. Muhammed AYDIN (Sakarya Üniversitesi) Prof. Dr. Murteza BEDİR (İstanbul Üniversitesi) Prof. Dr. Mustafa ÇİÇEKLER (Medeniyet Üniversitesi) Prof. Dr. Mustafa ÖZTÜRK (Marmara Üniversitesi) Prof. Dr. Naser NİKOUBAKHT (Tarbiat Modares Üni.) Prof. Dr. Oliver LEAMAN (Kentucky Üniversitesi) Prof. Dr. Osman AYDINLI (Ankara Üniversitesi) Prof. Dr. Ömer ÇELİK (Marmara Üniversitesi) Prof. Dr. Rahim ACAR (Marmara Üniversitesi) Prof. Dr. Ramazan MUSLU (İstanbul Üniversitesi) Prof. Dr. Zekeriya GÜLER (TDV 29 Mayıs Üniversitesi) Doç. Dr. Abd-alraheem al-SHAREEF (Zerqa Üniversitesi) Doç. Dr. Mehmet ÜMİT (Marmara Üniversitesi) Dr. Öğr. Üyesi Kadir GÖMBEYAZ (Kocaeli Üniversitesi) Dr. Öğr. Üyesi Mahmut SALİHOĞLU (İstanbul Üniversitesi)</p>
Sayı Hakemleri / Referee Board of this issue	
<p>Prof. Dr. Ali BULUT (İstanbul Üniversitesi) Prof. Dr. Ali Osman KURT (Ankara Sosyal Bilimler Üni.) Prof. Dr. Dursun HAZER (Eskişehir Osmangazi Üni.) Prof. Dr. Fethi Kerim KAZANÇ (Ondokuz Mayıs Üni.) Prof. Dr. Halit ÇALIŞ (Necmettin Erbakan Üniversitesi) Prof. Dr. İsmail ÇALIŞKAN (Ankara Üniversitesi) Prof. Dr. Mehmet BOYNUKALIN (İstanbul Şehir Üni.) Prof. Dr. Muammer İSKENDEROĞLU (R. T. Erdoğan Üni.) Prof. Dr. Mustafa KARAGÖZ (Erciyes Üniversitesi) Prof. Dr. Servet BAYINDIR (İstanbul Üniversitesi)</p>	<p>Doç. Dr. Ahmet BAĞLIOĞLU (Dokuz Eylül Üniversitesi) Doç. Dr. Harun ÇAĞLAYAN (Kırıkkale Üniversitesi) Doç. Dr. Mehmet KORKMAZ (Erciyes Üniversitesi) Doç. Dr. Necmeddin GÜNEY (N. Erbakan Üniversitesi) Doç. Dr. Yaşar YİÇİT (Milli Eğitim Bakanlığı) Doç. Dr. Zafer DUYGU (Mardin Artuklu Üniversitesi) Dr. Öğr. Üyesi Abdurrahman HENDEK (Sakarya Üni.) Dr. Öğr. Üyesi Adnan GÜRİSOY (İnönü Üniversitesi) Dr. Öğr. Üyesi Aytekin ŞENZEYBEK (N. Erbakan Üni.) Dr. Öğr. Üyesi Emrullah DUMLU (Atatürk Üniversitesi) Dr. Öğr. Üyesi Hatice DOĞAN (N. Hacı Bektaş Veli Üni.) Dr. Öğr. Üyesi Muhammed Ali BAĞIR (Sakarya Üni.)</p>
Dergimizin yayım ve yazım ilkeleri 275-283 sayfaları arasında yer almaktadır.	

Açık Erişim Politikası / Open Access Policy

Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Creative Commons Atınlı-Gayriticari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır. Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi bilimsel araştırmaları halka ücretsiz sunmanın bilginin küresel paylaşımını artıracığı ilkesini benimseyerek, içeriğine anında açık erişim sağlamaktadır. Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi Budapeşte Açık Erişim Deklarasyonunu imzalamıştır.

Journal of Sakarya University Faculty of Theology is licensed under a Creative Commons Attribution-Non-Commercial 4.0 International License. Journal of Sakarya University Faculty of Theology provides immediate open access to its content on the principle that making research free available to the public supports a greater global exchange of knowledge. Journal of Sakarya University Faculty of Theology has added its name to the Budapest Open Access Initiative.

Dizinleme Bilgileri / Abstracting and Indexing Services

- 1- ESCI- Emerging Sources Citation Index (2017)
- 2- DOAJ- Directory of Open Access Journals (2017)
- 3- DRJI- Directory of Research Journals Indexing (2017)
- 4- ULAKBİM- TR Dizin (2012)
- 5- İSAM- Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi (2011)
- 6- EBSCOHOST (2010)
- 7- Academic Resource Index- ResearchBib (2017)
- 8- PhilPapers (2017)
- 9- CEEOL- Central and Eastern European Online Library (2017)
- 10- ESJI- Eurasian Scientific Journal Index (2017)
- 11- ROOTINDEXING- Journal Abstracting and Indexing Service (2017)
- 12- CiteFactor- Academic Scientific Journals (2017)
- 13- OAJI- Open Academic Journals Index (2017)
- 14- Scientific World Index (2017)
- 15- SOBİAD- Sosyal Bilimler Atıf Dizini (2017)
- 16- IZOR- International Institute of Organized Research (2017)
- 17- Scilit- Scientific Literature (2017)
- 18- Türk Eğitim İndeksi (2017)
- 19- Acarindex- Akademik Araştırmalar İndeksi (2017)
- 20- ROAD- Directory of Open Access Scholarly Resources (2017)
- 21- Science Library Index (2017)
- 22- OpenAIRE (2017)
- 23- ERIHPLUS- European Reference Index for the Humanities and Social Sciences (2017)
- 24- Scientific Indexing Services (2017)
- 25- İdealonline (2017)
- 26- WORLDCAT (2017)
- 27- SAIF- Scholar Article Impact Factor (2017)
- 28- Index Copernicus International (2018)
- 29- MIAR - Information Matrix for the Analysis of Journals (2018)
- 30- MLA - Modern Language Association (2018)
- 31- ATLA Religion Database (2019)

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Makaleler / Articles

**Kitâb-ı Mukaddes'in Şahit-Metinleri Olarak *Testimonia Collecti-
ons*: Tanıtım ve Değerlendirme / *Testimonia Collections as the Bible's Tes-
timonial Texts: An Introduction and Survey*
Öğr. Görevlisi Dr. Zeynep Yücedoğru
1-28**

**Yeniden Yorumlanan Medeniyet: Mordecai M. Kaplan ve Yahudi-
lik / *Reinterpreted Civilization: Mordecai M. Kaplan and Judaism*
Arş. Gör. Yunus Kaymaz
29-56**

**İbn Sînâ ve Molla Sadrâ'da Varlık Kavramının Teşhik Niteliği /
The Quality of Tashkik of the Concept of Being in Ibn Sînâ and Mullâ Şadrâ
Dr. Öğr. Üyesi Fevzi Yiğit
57-80**

**Türkiye'de Zekâtın Kurumsallaşması ve Diyanet Personelinin Bakış
Açısı Hakkında Bir Araştırma (Kocaeli Örneği) / *A Research on the Institu-
tionalization of Zakat in Turkey and Religious Staff's Perspective (Kocaeli Example)*
Günay Terzi – Prof. Dr. Mahmut Bilen
81-114**

**Edirnevî'nin *Tabaqâtü'l-Müfessirîn* Adlı Eserinin Tefsir Tabakat Lite-
ratüründeki Yeri / *The Place of Edirnevi's Tabaqât al-Mufassirîn in Tafsir Tabaqât
Literature*
Doç. Dr. Mehmet Çiçek – Burhan Yazıcı
115-142**

**Tenzih Bağlamında Hüsün-Kubuh Meselesine Bir Bakış / *A Look at al-
Husn-Qubh in the Context of Incomparability Discussion*
Bahtiyar Kadayıf
143-171**

**Bağımsızlık Yıllarında Kırgızistan Okullarında Din Dersi Denemeleri
ve Son Dönemdeki Gelişmeler / *Attempts to Introduce Religion Courses in
Schools of Kyrgyzstan in the Years of Independence and Latest Developments*
Arş. Gör. Cazgöl Colaliyeva
173-196**

Bir Tarihî Roman İncelemesi: Binsâlim Himmîş'in el-'Allâme Romanında İbn Haldûn / A Review on a Historical Novel: Ibn Khaldûn According to Bensâlem Himmich's al-'Allâma (The Polymath)

Arş. Gör. Semra Kaya Aitaori
197-225

Bir Katl Davası Işığında Cebel-i Lübnan'da Tanzimat Hukukunun Dürzî Kimliğine Yansıması / The Reflection of the Tanzimat Law on Druze Identity in Mount Lebanon in the Light of a Murder Case

Dr. Tuba Yıldız
227-245

Kitap Değerlendirmeleri / Book Reviews

Louis Gardet - Georges Anawati. *İslam Teolojisine Giriş Karşılaştırmalı Teoloji Denemesi.* çev. Ahmet Arslan.
Arş. Gör. Furkan Ramazan Öge
247-253

Muhammet Fatih Kılıç. *Ebherî'de Tanrı-Âlem İlişkisi: İlliyyet, İsbât-ı Vâcip, Sudûr, Hudûs-Kıdem.*
Mehmet Demir
255-260

Muhammed Coşkun. *Tefsirin İlk Çağları Kur'an Yorumunun Hazırlık ve Oluşum Dönemleri.*
Dr. Öğr. Üyesi Ömer Dinç
261-266

Ernst H. Kantorowicz. *Kralın İki Bedeni.* çev. Ümit Hüsrev Yolsal.
Arş. Gör. Ensar Kıvrak
267-274

Yayın ve Yazım İlkeleri / Guidelines for Publication
275-283

Editör'den

Tüm dünyayı kısa sürede etkisi altına alan Covid-19 salgınının ölümcül etkisinin azaldığı günlerdeyiz. Salgının yayılma hızının zirvede olduğu günlerde birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de tüm sosyal etkileşim alanları, eğitim kurumları, idari kurumlar, üretim tesisleri ve işletmeler sürece uyum sağlamak adına hükümet tarafından alınan bir dizi tedbirlere uymak zorunda kaldı. Bu sıkıntılı dönemin şüphesiz ki akademik camiaya da bir etkisi oldu. Yüz yüze eğitime ara verilmiş olması akademik çalışmalara ilave vakit sağlıyor olsa da araştırmacıların büyük çoğunluğunun fakülte ve kütüphanelerde çalışma imkânından yoksun kalmasına, çalışmalarını ev-aile ortamı içinde devam ettirme mecburiyetiyle karşılaşmasına neden olmuştur.

Böylesi sıkıntılı bir dönemde dergi faaliyeti yürütenler olarak biz de her hafta yaptığımız dergi toplantılarımızı elektronik imkânları kullanarak telafi etmeye çalıştık. Bu çalışmaların sonucu olarak böylesi bir zamanda bile dergimizi tam vaktinde yayınlatabiliyor olmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Dergimizin prensiplerinden taviz vermeden, akademik ölçütleri en üst seviyeden karşılamaya çalışan yayınları tespit etmeye gayret ederek, tüm makale başvurularını yayıncılıkta son derece makul olan süreler içinde cevaplandırarak Haziran sayımızı da sizlere sunuyoruz.

Bu sayımızda ilahiyat alanına dair kapsamlı bir içeriğe sahibiz. Dinler tarihi, İslam felsefesi, Kelam, Din eğitimi, Tefsir başta olmak üzere çeşitli alanlara ait konuların özgün bir şekilde ele alındığı, ilahiyat konularına merak duyan birçok kişinin ilgisine yönelik bir şeyler bulabileceği bir sayıdır. Faydalı olması ümidiyle...

Bu vesileyle, çalışma ortam ve imkânlarından mahrum olmasına rağmen bu süreçte özveriyle gayret eden dergi ekibimize, ön inceleme aşamasında desteğini esirgemeyen fakültemizin akademik personeline ve kendilerine gönderilen makaleleri hiçbir karşılık beklemeden en ince ayrıntısına kadar okuyup değerlendirmek suretiyle dergimize destek olan hakemlerimize çok teşekkür ederiz.

Ayrıca fakülte dergimiz ile ilgili tüm taleplerimizi memnuniyetle yerine getiren dekanımız Prof. Dr. Ahmet BOSTANCI hocamıza dergi ekibi olarak teşekkür ederiz.

Dr. Öğr. Üyesi Emrah KAYA